

DO-16080002040301

Seat No. _____

M. Com. (Sem. IV) (W.E.F. 2016) Examination

March / April - 2022

Advanced Cost and Management Accounting :
(GRP-1-ACC)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

1 નીચેના પત્રકમાંથી પૂટતી માહિતી શોધો : 20

વિભાગ	વિભાગ X	વિભાગ Y	વિભાગ Z
વેચાણ	30,000	37,500	50,000
કાર્યકારી આવક	(?)	12,500	(?)
કાર્યકારી મિલકત (મૂડી રોકાણ)	15,000	(?)	25,000
રોકાણો પર વળતર (ROI)	7.5%	5%	10%
ઓછામાં ઓછો જરૂરી વળતરનો દર	5%	(?)	(?)
શેષ આવક (RI)	(?)	2,500	0

અથવા

1 જેનિશા લિમિટેડ મે, 2021ની વિગત આપે છે : 20

વિગત	અંદાજિત રૂ.	ખરેખર રૂ.
માલસામાન	4,00,000	5,10,000
મજૂરી	2,50,000	3,25,000
રીપેર (1 લાખ રૂ. સ્થિર)	2,00,000	2,20,000
સુપરવિઝન (ચલિત)	75,000	95,000
કારખાના ભાડું (સ્થિર)	50,000	50,000
ઘસારો (સ્થિર)	1,00,000	1,00,000
ટુલ્સ (ચલિત)	25,000	30,000
પાવર (ચલિત)	1,50,000	1,80,000
વહીવટી ખર્ચ સ્થિર	2,50,000	2,65,000

વિભાગમાં 50 મશીન છે. મે, 2021 દરમિયાન અંદાજિત અને ખરેખર ઉત્પાદન 10,000 અને 12,500 એકમોનું અનુક્રમે કરેલ છે.

જો કંપની વિભાગ બંધ કરે તો તેને બહારથી સેવા લેવી પડે જેમાં એક યુનિટ દીઠ રૂ. 150 ચૂકવવા પડે તેમ છે.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી પડતર કેન્દ્ર, નફા કેન્દ્ર અને જવાબદારી કેન્દ્રનો રિપોર્ટ બનાવો.

2 પ્રાક્ષી મેન્યુ. કંપનીની પ્રક્રિયા-2ની માહિતી નીચે મુજબ છે : 20

(1) પ્રક્રિયા નં. 2 ચાલુ કામનો શરૂ સ્ટોક 700 એકમો રૂ. 9,500

(2) પ્રક્રિયા નં. 1 ખાતેથી લાવ્યા 20,300 એકમો રૂ. 1,38,100

(3) પ્રક્રિયા નં. 3 ખાતે લઈ ગયા 19,300 એકમો

(4) પ્રક્રિયા નં. 2નો આખર સ્ટોક 1000 એકમો

(5) ભંગાર 700 એકમો

(6) પ્રક્રિયા નં. 2ના ખર્ચા :

માલસામગ્રી = રૂ. 76,560

મજૂરી = રૂ. 38,160

પરોક્ષ ખર્ચા = રૂ. 19,080

(7) પૂર્ણતાની કક્ષા :

વિગત	શરૂ સ્ટોક	આખર સ્ટોક	બગાડ
માલસામાન	80%	70%	100%
મજૂરી	60%	50%	60%
પરોક્ષ ખર્ચા	60%	50%	60%

સામાન્ય બગાડ દાખલ એકમોના 5% છે. ભંગારના કાઢેલ એકમો રૂ. 3 લેખે ઉપજે છે. ઉપરની માહિતી પરથી તૈયાર કરો :

(1) પૂર્ણ એકમોનું પત્રક

(2) એકમ દીઠ પડતર દર્શાવતું પત્રક

(3) મૂલ્યાંકન પત્રક

(4) પ્રક્રિયા-2 ખાતું

અથવા

2 યશ કંપનીના પ્રક્રિયા 'બ' અંગે નીચે મુજબ માહિતી રજૂ કરે છે :

20

- (1) અર્ધતૈયાર માલનો શરૂ સ્ટોક નથી.
- (2) પ્રક્રિયામાં દાખલ એકમો 10,000, એકમ દીઠ રૂ. 3 લેખે.
- (3) માર્ચ માસ દરમિયાન પ્રક્રિયાનો ખર્ચ :
માલસામાન = રૂ. 14,650
મજૂરી = રૂ. 21,148
શિરોપરી ખર્ચ = રૂ. 42,000
- (4) સામાન્ય બગાડ : દાખલ એકમોના 1% લેખે
- (5) પ્રક્રિયાના અંતે અધૂરા એકમો = 350 એકમો
પૂર્ણતાની કક્ષા :
માલસામાન = 100%
મજૂરી = 50%
શિરોપરી ખર્ચ = 50%
- (6) પ્રક્રિયાના અંતે તૈયાર માલના ઉત્પાદન એકમો : 9,500 એકમો
- (7) અસામાન્ય બગાડ પૂર્ણતા કક્ષા :
માલસામાન = 100%
મજૂરી અને શિરોપરી ખર્ચ = 80%
- (8) સામાન્ય બગાડ એકમદીઠ રૂ. 1ના ભાવે વેચવામાં આવે છે.
- (9) અસામાન્ય બગાડના એકમો એકમદીઠ રૂ. 2.50ના ભાવે વેચવામાં આવે છે.

ઉપરની માહિતી પરથી તમારે તૈયાર કરવાનું છે :

- (1) પૂર્ણ એકમોનું પત્રક
- (2) એકમદીઠ પડતર પત્રક
- (3) મૂલ્યાંકન પત્રક
- (4) પ્રક્રિયા 'બ'નું ખાતું

3 એક વસ્તુ જેની ઉત્પાદન પડતર નીચે મુજબ છે. તેની વેચાણ કિંમત શોધી કાઢો. 15

માલસામાન રૂ. 40,000

મજૂરી રૂ. 35,000

પરોક્ષ ખર્ચ રૂ. 25,000

વસ્તુનું ઉત્પાદન અને વેચાણ 50,000 એકમોનું છે. રોકાયેલી મૂડીનો સ્થિર ભાગ રૂ. 98,000 છે અને ચલિત ભાગ વેચાણ ઊથલાના 40% છે. ચોખ્ખી કમાણીના 40% લેખે કરવેરા ચુકવ્યા બાદ ચોખ્ખી રોકાયેલી મૂડી પર 12% નફો અપેક્ષિત છે.

અથવા

3 કેશવી લિ. હાલમાં પોતાની 80% ક્ષમતાએ કાર્યરત છે અને બધું ઉત્પાદન 15

સમર્થ લિ.ને પૂરું પાડે છે. કેશવી લિ. પોતાની વસ્તુ રૂ. 3,50,000માં સમર્થ લિ.ને પૂરું પાડે છે અને વેચાણ પર 20% નફો મેળવે છે. એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ પડતર સ્થિર છે. પરોક્ષ પડતરના અંદાજો નીચે મુજબ છે :

વિગત	80% ક્ષમતા	90% ક્ષમતા	100% ક્ષમતા
	20,000 એકમો	22,500 એકમો	25,000 એકમો
ચલિત ખર્ચ	રૂ. 60,000	રૂ. 67,500	રૂ. 75,000
અર્ધ ચલિત ખર્ચ	રૂ. 25,000	રૂ. 27,500	રૂ. 30,000
સ્થિર ખર્ચ	રૂ. 60,000	રૂ. 60,000	રૂ. 60,000

કેશવી લિ.ને હાલના ઉત્પાદનના 20% જેટલો નિકાસ ઓર્ડર મળે છે. આ માટે વધારાનો પેકિંગ ખર્ચ રૂ. 1,000 થવાની ધારણા છે. નિકાસ ઓર્ડર અંગે વસ્તુની કિંમત એવી રીતે નક્કી કરો કે જેથી નિકાસ કિંમત પર 10% નફો મળે.

4 નોંધ લખો. 15

(1) પડતર સંચાલનના ચાર પીલર

(2) તફાવત લખો : પડતર ઓડિટ અને સંચાલકીય ઓડિટ

અથવા

4 નોંધ લખો. 15

(1) માલસામાન અને મજૂરી ઉત્પાદકતાના હિસાબો

(2) કુલ ઉત્પાદકતા અને વેલ્યુએડેડ ઉત્પાદકતા

ENGLISH VERSION

- 1 Find out the missing data in following table : 20

Particulars	Department-X	Department-Y	Department-Z
Sales	30,000	37,500	50,000
Operating Income	(?)	12,500	(?)
Operating Assets (Investment)	15,000	(?)	25,000
Return on Investments	7.5%	5%	10%
Minimum Required ROR	5%	(?)	(?)
Residual Income	(?)	2,500	0

OR

- 1 Jenisha Ltd. provides the data for May, 2021. 20

Particulars	Budgeted (Rs.)	Actual (Rs.)
Material	4,00,000	5,10,000
Labour	2,50,000	3,25,000
Repairs (one lakh fixed)	2,00,000	2,20,000
Supervision (variable)	75,000	95,000
Factory rent (fixed)	50,000	50,000
Depreciation (fixed)	1,00,000	1,00,000
Tools (variables)	25,000	30,000
Power (variables)	1,50,000	1,80,000
Administration (fixed)	2,50,000	2,65,000

The department has 50 identical machines. During May, 2021 the budget and actual production of the department are 10,000 units and 12,500 units respectively. If the department was closed and the machine production service hired the cost will Rs. 150 per unit. Prepare report of cost centre, profit centre and responsibility centre.

2 Following are the data respect of process 2 of Prakshi

20

Manu. Ltd. :

- (1) Opening stock of work in progress in process 2 : 700 units
Rs. 9,500
- (2) Transfer from process 1 A/c. : 20,300 units and Rs. 1,38,100
- (3) Transferred to process 3 A/c. : 19,300 units
- (4) Closing stock of process 2 A/c. : 1000 units
- (5) Unit scrapped during process 700 units
- (6) Expenses of Process 2 A/c. :
Material = Rs. 76,560
Labour = Rs. 38,160
Overhead = Rs. 19,080

(7) Degree of Completion :

Particulars	Opening Stock	Closing Stock	Waste
Material	80%	70%	100%
Labour	60%	50%	60%
Overhead	60%	50%	60%

There was a normal loss 5% of production and scrapped were sold Rs. 3 each. From the above information prepare :

- (1) Statement of equivalent units
- (2) Statement of cost per unit
- (3) Valuation statement
- (4) Process-2 Account

OR

2 Yash Ltd. gives following details for process 'B' :

20

- (1) Opening Stock of semi finished goods - Nil.
- (2) Units introduced in process 10,000 units at Rs. 3 per unit.
- (3) Expenses for the process in the month of March :
Direct Material = Rs. 14,650
Labour = Rs. 21,148
Overhead = Rs. 42,000

- (4) Normal wastage : 1% of units introduced
(5) Incomplete units at the end of process : 350 units

Degree of Completion :

Material = 100%

Labour = 50%

Overhead = 50%

- (6) Production of finished goods at the end of process :
9,500 units

- (7) Degree of completion of abnormal waste :

Material = 100%

Labour and Overhead = 80%

- (8) Normal wastage is sold at Rs. 1 per unit
(9) Abnormal wastage is sold at Rs. 2.50 per unit

You are required to prepare :

- (1) Statement showing equivalent units
(2) Statement showing cost per unit
(3) Valuation Statement
(4) Process 'B' Account.

- 3** Find out the selling price of a product having following cost structure : **15**

Material Rs. 40,000

Labour Rs. 35,000

Overheads Rs. 25,000

Sales and production is of 50,000 units. Capital employed in fix is Rs. 98,000 and that in current assets is 40% of sales. 12% return is expected on capital employed after paying tax at 40% of net earning.

OR

- 3 Keshavi Ltd. presently operating its plant at 80% capacity to manufacture a product only to meet the demand of Samarth Ltd. Keshvi Ltd. supplies the product for Rs. 3,50,000 and earn profit of 20% on sales. Direct cost per unit is constant. The indirect costs estimation are as under : 15

Particulars	80% capacity	90% capacity	100% capacity
	20,000 units	22,500 units	25,000 units
Variable cost	Rs. 60,000	Rs. 67,500	Rs. 75,000
Semi variable	Rs. 25,000	Rs. 27,500	Rs. 30,000
Fixed Cost	Rs. 60,000	Rs. 60,000	Rs. 60,000

It received and export order for the product equal to 20% of its present operation. Additional packing charge will be Rs. 1,000 for the order. Determine the price of export order to give a profit margin of 10% on export price.

- 4 Write notes : 15
- (1) Four pillars of cost management
 - (2) Difference between cost audit and management audit

OR

- 4 Write notes : 15
- (1) Material and Labour Productivity Accounting
 - (2) Total productivity and Value added productivity.